

Література:

1. Жукова Л.И. Выбор методологии анализа привлекательности инвестиционных проектов / Л. Жукова // Директор информационной службы, № 09, 2010 [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.ospr.ru/cio/2010/09> – Назва з екрану.
2. Судов Е.В., А.И. Левин, А.В. Петров, Е.В. Чубарова. Технологии интегрированной логистической поддержки изделий машиностроения /Е.В. Судов, А.И. Левин, А.В. Петров, Е.В. Чубарова – М.: ИнформБюро, 2006. — 232 с.
3. Управление – это наука и искусство: Сб. / А. Файоль, Г. Эмерсон, Ф. Тэйлор, Г. Форд. – М.: Республика, 1992. – 349 с.
4. О'Лири Д. ERP-системы. Современное планирование и управление ресурсами предприятия. Выбор, внедрение, эксплуатация / Дэниел О'Лири. – М.: Вершина, 2004. – 272 с.

АНАЛІЗ ІННОВАЦІЙНИХ ВИТРАТ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ ЗАЛЕЖНО ВІД СПЕЦИФІКИ ЇХ ДІЯЛЬНОСТІ ТА МАСШТАБІВ

О.А. Варчук

Одеський національний політехнічний університет

Для проведення аналізу інноваційних витрат промислових підприємств залежно від специфіки їх діяльності та масштабів скористаємося показниками структури та аналізу рядів динаміки [1]. Аналіз проведемо на основі даних Державного комітету статистики України [2-5].

На першому етапі проведемо аналіз інноваційних витрат залежно від специфіки діяльності промислових підприємств України. Промислові підприємства України впродовж 2012-2013 років здійснювали інноваційну діяльність за наступними видами економічної діяльності: добувна промисловість, переробна промисловість, виробництво та розподілення електроенергії, газу та води, постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря, водопостачання; каналізація, поводження з відходами. Розподіл загального обсягу інноваційних витрат за видами економічної діяльності у 2012-2013 роках наведено у табл. 1.

Таблиця 1 – Розподіл загального обсягу інноваційних витрат за видами економічної діяльності у 2012-2013 рр.

Види економічної діяльності	Усього витрат, тис. грн		Темпи росту, %	Показники структури, %	
	2012	2013		2012	2013
Добувна промисловість	645035,0	744112,6	115,4	5,6	7,8
Переробна промисловість	8055990,5	8262276,4	102,6	70,2	86,4
Виробництво та розподілення електроенергії, газу та води*	2779537,3	–	–	24,2	0,0
Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря*	–	503634,5	–	0,0	5,3
Водопостачання; каналізація, поводження з відходами*	–	52602,5	–	0,0	0,6
Промисловість України	11480562,8	9562626,0	83,3	100,0	100,0

* – Темпи росту за цими видами економічної діяльності не розраховані, бо потребують більш детального вивчення у зв'язку зі зміною у 2013 році видів економічної діяльності та переходом на КВЕД-2010

З розрахованих у табл. 1 показників видно, що взагалі по промисловості темпи росту інноваційних витрат у 2013 році в порівнянні з 2012 роком зменшилися на 16,7% (1917937 тис. грн.).

Але інноваційні витрати по добувній промисловості збільшилися на 15,4% у 2013 році в порівнянні з 2012 роком, що в абсолютному вираженні склало 99077,6 тис. грн. Також не значно

збільшилися інноваційні витрати по переробній промисловості у 2013 році в порівнянні з 2012 роком, та склали 102,6 %. Також слід зазначити що саме переробна промисловість має найбільшу питому вагу інноваційних витрат у загальних інноваційних витратах промисловості України. Показники структури склали у 2012 році 70,2%, у 2013 році 86,4%.

У зв'язку зі зміною у 2013 році видів економічної діяльності та переходом на КВЕД-2010 співставлення рядів динаміки «Виробництво та розподілення електроенергії, газу та води», «Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря», та «Водопостачання; каналізація, поводження з відходами» потребує більшої уваги та додаткової інформації.

На наступному етапі проведемо аналіз інноваційних витрат в залежності від масштабів підприємства. За даними держкомстату України групування інноваційних витрат було проведено за міжнародною методикою, згідно з якою використовується наступний розподіл підприємств за розміром:

- малі від 10 до 49 працюючих;
- середні від 50 до 249 працюючих;
- великі 250 і більше працюючих [3].

Динаміка інноваційних витрат залежно від розміру промислових підприємств (% до загального обсягу інноваційних витрат) надана на рис. 1.

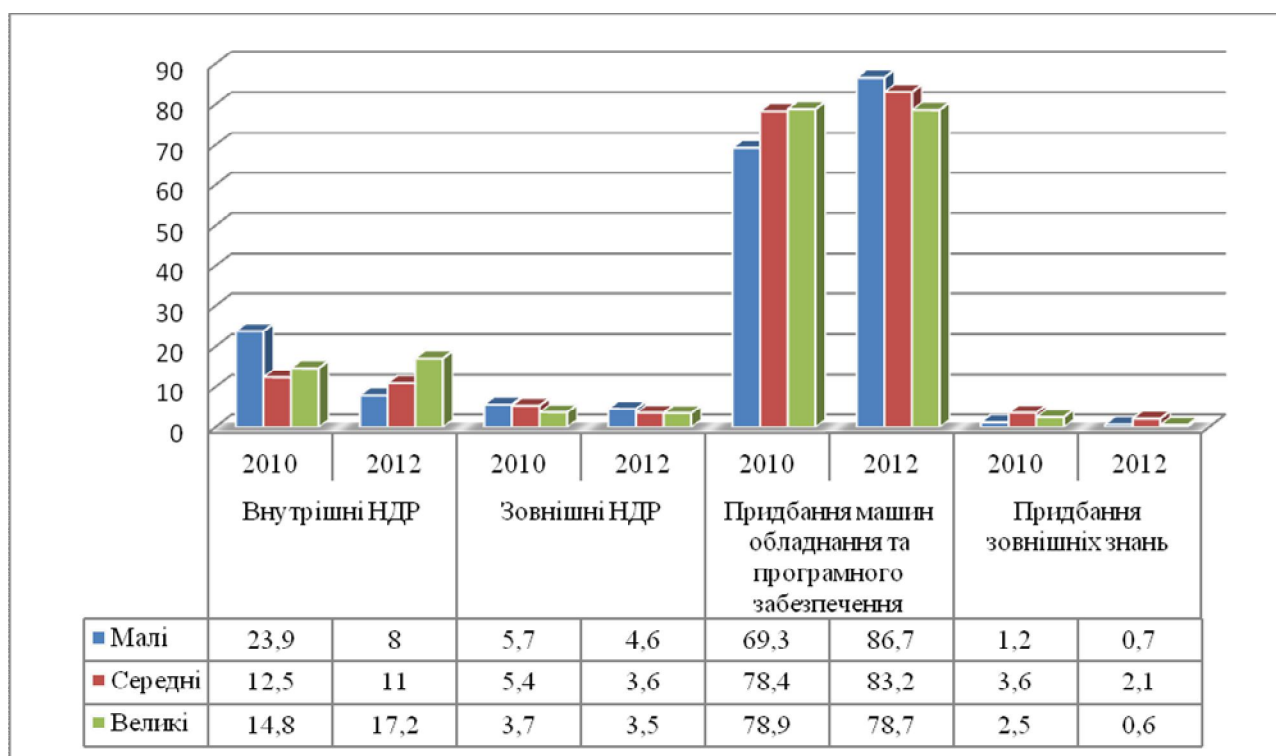

Рисунок 1 – Динаміка інноваційних витрат залежно від розміру промислових підприємств

Аналізуючи приведені на рис. 1 данні бачимо, що найбільший обсяг інноваційних витрат приходить на придбання машин обладнання та програмного забезпечення не залежно від розміру підприємства.

Витрати на придбання машин обладнання та програмного забезпечення склали:

- у 2010 році у малих підприємств 69,3%, у середніх 78,4%, у великих 78,9% від загального обсягу інноваційних витрат;
- у 2012 році у малих підприємств 86,7%, у середніх 83,2%, у великих 78,7% від загального обсягу інноваційних витрат.

Слід зазначити, що обсяг інноваційних витрат у 2012 році в порівнянні з 2010 роком збільшилися:

- у малих підприємств на 17,4%;
- у середніх підприємств на 4,8%;

– великих підприємств на 0,2%.

Отже, значне збільшення обсягу інноваційних витрат приходить на малі промислові підприємства.

Порівнюючи данні табл. 1 та рис. 1 можливо зробити висновок, що *витрати на придбання машин, обладнання та програмного забезпечення займають найбільшу питому вагу у загальній вартості інноваційних витрат урахувавши обидва групування: за видами економічної діяльності та залежно від масштабів підприємства.*

Література:

1. Просянюк Н.А. Статистика: от теории к практике: учебно-практическое пособие / Н.А. Просянюк, О.А. Варчук // – Харьков, Бурун Книга, 2008. – 128с.
2. Наукова та інноваційна діяльність в Україні 2011 році: статистичний збірник. – К.: ДП „Інформаційно-видавничий центр Держстату України”, 2012. – 305 с.
3. Наукова та інноваційна діяльність в Україні 2013 році: статистичний збірник. – К.: Держкомстат. 2014. – 314 с.
4. Наукова та інноваційна діяльність в Україні 2007 році: статистичний збірник. – К.: ДП „Інформаційно-видавничий центр Держстату України”, 2008. – 361 с.
5. Наукова та інноваційна діяльність в Україні у 2009 році: статистичний збірник. – К.: Держкомстат. 2010. – 347 с.

ТЕХНІЧНЕ ПЕРЕОЗБРОЄННЯ ТА ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УКЛАД ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА

І.М. Бойко

Одеський національний політехнічний університет

В умовах переходу до нового технологічного укладу і загострення конкурентної боротьби за ресурси і сфери впливу актуалізується задача інтенсифікації процесів технічного переозброєння та модернізації промислового виробництва, що потребує відображення у відповідному методичному апараті планування цих процесів, що враховує прогноз науково-технічного розвитку при формулюванні стратегії підприємства.

Розгляд технічного переозброєння як частини інноваційно-інвестиційної діяльності зачіпається в працях вітчизняних і зарубіжних вчених: Г. А. Краюхіна, В. І. Титова, Р. А. Фатхутдінова, І. А. Бланка, А. Б. Идрисова, В. Н. Лівшиця, С. Н. Сайфієвой, Д. А. Ермілін.

Проблема неконкурентоспроможності вітчизняних підприємств є наслідком значного зносу основних виробничих фондів промисловості. Згідно з офіційними даними Держстату, до початку 2014 року Україна підійшла з загальними матеріальними активами економіки, оцінюваними в 2356962 млн. гривень за залишковою вартістю, що супроводжувалося 77,3% зносом основних засобів[1]. Проблема значного зносу основних фондів значно загострилася в ситуації вступу України до СОТ, що поставив перед промисловими підприємствами нове завдання з формування конкурентних переваг в умовах відкритих ринків і скорочення заходів державної підтримки технічного переозброєння промислових підприємств.

Під технічним переозброєнням розуміється частина інноваційно-інвестиційної діяльності підприємства, яка спрямована на підвищення його техніко-економічного рівня до кращих досягнень світових лідерів у відповідності зі стратегією розвитку підприємства[1, с.59]

Існують наступні основні ознаки технічного переозброєння:

- орієнтація на заміну активної частини основних виробничих фондів;
- спрямованість на підвищення науково-технічного рівня виробництва шляхом впровадження технологій, що відповідають світовому рівню розвитку техніки і технології;
- системний характер, що передбачає включення в процес допоміжних служб.

Технологічний уклад визначає величину інвестицій, необхідну для здійснення технічного переозброєння і формування нової виробничої бази, а також характер стратегії розвитку підприємства.